

Päiväys
22.6.2026

Diaarinumero
1010/03.04.04.04.19/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

22.6.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **29.6.2026**

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 22.6.2026 nro 830/2026, valitus ympäristölupa-asiassa, Pälkäne.

Luvan hakija

PajuCNielu Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **22.6.2026 – 29.7.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetyistä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **29.7.2026**.

22.6.2026

Dnro 1010/03.04.04.04.19/2025

Asia	Valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa koeluonteista toimintaa koskevassa ilmoitusasiassa
Valittaja	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto)
Ilmoituksen tekijä	PajuCNielu Oy

Päätös, josta valitetaan

Pälkäneen kunnan ympäristötarkastaja 26.6.2025 § 6/2025

Ympäristötarkastaja on hyväksynyt PajuCNielu Oy:n ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaisen koeluonteista toimintaa koskevan ilmoituksen Pälkäneen kunnassa kiinteistöllä 635-408-1-8 ilmoituksen mukaisesti ja valituksenalaisessa päätöksessä esitetyin määräyksin.

Päätöksen mukaan koeluonteisessa toiminnassa on noudatettava ympäristötarkastajan päätöstä mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Määräykset

1. PajuCNielu Oy saa käsitellä koeluonteista toimintaa koskevan hakemuksensa mukaisesti fermentoimalla 10 m³ puhdistamolietettä ja käyttää ne maanparannuksessa kiinteistöllä sijaitsevalla peltoalueella.
2. Ilmoituksen mukainen koeluonteinen toiminta ja materiaalin käyttö PajuCNielu Oy:n toiminnassa on sallittua tällä päätöksellä 31.12.2025 saakka.
3. Koetoiminnalle on nimettävä vastaava hoitaja, joka vastaa toiminnasta ja mahdollisten päästöjen tarkkailusta. Vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.
4. Koeluonteisessa toiminnassa käytettävien materiaalien varastointi ja käsittely tulee toteuttaa ilmoituksessa esitetyn mukaisesti.

5. Fermentoidusta puhdistamolietteestä tulee tutkia ph, lietteen hygieeninen laatu (*Escherichia coli* – bakteeri ja salmonella), ravinteet ja haitallisten metallien pitoisuudet.

Puhdistamolietteitä sisältävien lannoitteiden käytössä on otettava huomioon nitraattiasetuksen määrittelemä kokonaistypen levityusraja 170 kg/ha kalenterivuonna.

6. Fermentoitua puhdistamolietettä ei saa levittää pohjavesialueella.

7. Käsitellyn puhdistamolietteen levitys on kielletty 31.10.–1.4. välisenä aikana.

8. Koetoiminnasta ei saa aiheutua hajua, pölyä, melua epäsiisteyttä, roskaantumista tai muita haittoja lähimmille häiriintyville kohteille.

Toiminta ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle eikä pohjavesille, pintavesille, maaperälle tai muulle ympäristölle eikä muutakaan asumisviihtyisyyttä alentavaa haittaa.

9. Jos koetoiminnasta aiheutuu haittaa tai vaaraa pilaantumisen muodossa ympäristölle tai lähimmille häiriintyville kohteille, on haittojen ja vaaran ehkäisemiseksi ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin. Tarvittaessa koeluonteinen toiminta on keskeytettävä.

10. Ympäristövahingon tapahtuessa tai sen vaaran uhatessa toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten vähentämiseksi tai poistamiseksi. Poikkeuksellisista tilanteista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

11. Koetoiminnasta on pidettävä kirjaa ja laadittava loppuraportti. Loppuraportissa on esitettävä koetoiminnan toteutuksesta, tehtyjen seurantojen tuloksista ja arvio PajuCNielu Oy:n prosessin soveltuvuudesta ilmoituksessa mainitun fermentoidun lietteen hyödyntämiseen. Loppuraportti on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi (2) kuukautta koetoiminnan päättymisen jälkeen.

Valituksenalaisen päätöksen perustelut

Harjoitettaessa koeluonteista toimintaa PajuCNielu Oy:n jättämän ilmoituksen mukaisesti ja ympäristötarkastajan päätöksessä esitetyllä tavalla ja edellä mainittuja määräyksiä noudattaen, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten ja eräistä naapurussuhteista annetun lain vaatimukset.

Koeluonteisesta toiminnasta ei voida siten katsoa aiheutuvan terveyshaittaa tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai muuta haitallista seurausta ympäristölle eikä lähimmille häiriintyville kohteille.

Määräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Ilmoituksen tekijällä on toiminnan

edellyttämä asiantuntemus ja edellytykset hankkia tarvittaessa lisäasiantuntemusta toimintansa tueksi. Määräyksillä ohjataan ympäristönsuojelulain yleisiin periaatteisiin ja velvollisuuksiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on vaatinut, että ympäristötarkastajan päätös kumotaan ja asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi siten, että päätöksen valmistelussa on käytettävissä riittävät lähtötiedot, päätöksen määräykset ovat riittävät, päätös on perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla ja asiassa on sovellettu oikeaa menettelyä. Uudelleenkäsittelyn yhteydessä tulee pyytää lausunnot muilta päätösharkinnan kannalta tarpeellisilta tahoilta sekä muilta lain edellyttämiltä viranomaisilta. Lisäksi valittaja on vaatinut toiminnan aloittamisen kieltämistä tai jo aloitetun toiminnan keskeyttämistä, kunnes asia on käsitelty lainsäädännön edellyttämällä tavalla toimivaltaisessa viranomaisessa.

Perustelut

Valituksessa on viitattu päätöksen sisällön puutteellisuuden osalta hallintolain 44 §:ään sekä ympäristönsuojeluasetuksen 24 ja 26 §:iin. Valituksenalaisen päätöksen perusteella ei voida varmuudella todentaa, ovatko ilmoituksessa ja täydennyksessä sekä niiden liitteissä esitetyt tiedot toiminnasta olleet riittävät päätöksen antamiseen. Ilmoitusta käsiteltäessä viranomaisen on oltava selvillä vastaanotettavan ja käsiteltävän jätteen alkuperästä, laadusta ja ominaisuuksista, jotta toiminnan vaikutukset ympäristöön voidaan arvioida ja päätöksessä antaa tarvittavat määräykset. Päätöksen perustelut eivät täytä hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaisia vaatimuksia, sillä siitä ei ilmene, mitkä seikat, selvitykset ja säännökset ovat vaikuttaneet ratkaisuun.

Päätöksessä on kuvailtu puutteellisesti hygienisointimenetelmän käytännön toteutus ja sen toimivuuden testaus sekä viljelykokeen toteutus. Käytettävän puhdistamolietteen saatavuus ja alkuperä (puhdistamo) ovat olleet päätösharkinnan aikaan avoinna. Vastaanotettavan lietteen tarkempi laatu ja ominaisuudet, muun muassa haitta-ainepitoisuudet ja niiden testaus, eivät ilmene päätöksestä.

Puhdistamolietteen käsittelyä ja fermentointiallasta koskevat määräykset ovat puutteelliset, sillä määräyksillä tulisi varmistaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (nitraattiasetus) 7 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteutuminen ja 2 §:ssä esitettyjen tavoitteiden toteutuminen. Päätöksessä ei ole myöskään annettu riittäviä koetoiminnan lopettamista koskevia määräyksiä.

Ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan lain 31 §:ssä tarkoitettu koeluonteisesta toiminnasta tehdään ilmoitus sille lupaviranomaiselle, joka ratkaisee vastaavaa toimintaa koskevan ympäristöluvan. Päätöksessä on

todettu toimivaltaiseksi viranomaiseksi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n kohdan 12 f) perusteella. Mainitun kohdan mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee jätteiden ammattimaista tai laitosmaista käsittelyä sekä jätevesien käsittelyä koskevia lupa-asioita. Päätöksessä ei ole kuitenkaan tarkemmin esitetty, onko kyseessä ympäristölupavelvollinen toiminta, jätteen ammattimainen tai laitostyömaisen käsittely. Ilmoituksenmukaisen toiminnan ympäristölupavaraisuus ja sen myötä kokeellista toimintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus olisi tullut perustella päätöksessä kattavammin. Mikäli kyseessä ei ole jätteen ammattimainen ja laitostyömaisen käsittely, asia on käsitelty virheellisesti ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaisena koetoimintana.

Ilmoituksenmukaiselle toiminnalle tulisi hakea lannoitelain 18 §:n mukainen lupa. Päätöksen mukaan ilmoituksesta ei ole pyydetty lausuntoja, eikä ilmoituksen vireillöolosta ole kuulutettu. Päätöksen perusteella toimintaa koskevia muita lupia tai päätöksiä ei ole annettu. Päätöksestä ei ilmene, onko toiminnanharjoittaja hakenut lupaa Ruokavirastolta.

Maa- ja metsätalousministeriön lannoitevalmisteista annetun asetuksen 7 §:ssä ja 8 §:ssä sekä asetuksen liitteessä 2 on säädetty käsitellyn jätevesilietteen käytöstä maa- ja puutarhataloudessa. Lannoitevalmisteena käytettävät jätevesilietteet on käsiteltävä hyväksytyllä menetelmällä. Käsitelty jätevesiliete kuuluu ainesosaluokkaan 10. Fermentoimalla tehtävä käsittely ei kuitenkaan sisälly ainesosaluokkaan 10 sallittuihin käsittelymenetelmiin.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on 18.8.2025 antamallaan välipäätöksellä numero 1006/2025 kieltänyt päätöksen täytäntöönpanon kuultuaan ilmoituksen tekijää. Välipäätöksessä on määrätty, että mahdollisesti jo aloitettu toiminta on heti keskeytettävä. Määräys on voimassa siihen saakka, kunnes pääasiaa koskeva valitus on lainvoimaisesti ratkaistu tai kunnes asiasta toisin määrätään.

Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto on lausunnossaan todennut muun ohella seuraavaa:

Päätös on perustunut hakijan toimittamiin tietoihin ja täydennyksiin. Ilmoituksessa on kuvattu materiaalien alkuperä, käsittelymenetelmä, levitysalue ja seuranta. Päätöksessä on annettu määräykset, jotka ohjaavat toimintaa ympäristönsuojelulain ja nitraattiasetuksen mukaisesti. ELY-keskuksen esittämät puutteet liittyvät osin hakijan toimittamien tietojen tarkkuuteen, mutta viranomaispäätöksessä on huomioitu nämä seikat määräyksin, kuten haitta-aineiden testaus ja levitysrajoitukset.

Ilmoituksen käsittelyssä ei pyydetty lausuntoja eikä kuulutettu, koska toiminta on ajallisesti ja määrällisesti rajattua, eikä sen katsottu olennaisesti vaikuttavan yleisiin tai yksityisiin etuihin. Tämä menettely on linjassa ympäristönsuojelulain 119 §:n ja hallintolain 44 §:n kanssa.

Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaiset edellytykset, sillä kyseessä on ajallisesti rajattu kokeilu (touko–joulukuu 2025), jossa käsitellään pieniä määriä puhdistamolietettä (10 m³). Fermentointi tapahtuu suljetussa altaassa, ja levitysalue on rajattu noin 1–1,5 hehtaarin kokoiseksi. Toiminnan tarkoituksena on testata hygienisointimenetelmän soveltuvuutta puhdistamolietteen hygienisointiin ja toiminnasta laaditaan raportti viranomaiselle kokeen päätyttyä.

Ilmoituksen jättämishetkellä lietteen tarkka alkuperä (puhdistamo) ei ollut vielä vahvistettu. Tämän vuoksi päätöksessä on annettu määräys, jonka mukaan fermentoidusta lietteestä tulee tutkia ravinteet, hygieeninen laatu (*Escherichia coli* ja salmonella) sekä haitallisten metallien pitoisuudet ennen levitystä. Tämä varmistaa, että lietteen laatu ja turvallisuus arvioidaan ennen sen hyödyntämistä, ja että mahdolliset ympäristöriskit voidaan hallita. Määräys tukee ympäristönsuojelulain 6 §:n ja 7 §:n yleisiä periaatteita pilaantumisen ehkäisemisestä ja varovaisuusperiaatteesta.

Koetoiminnan lopettamisen osalta päätöksessä on annettu määräyksiä, jotka ohjaavat toiminnan hallittua päättämistä. Päätöksessä edellytetään, että toiminnasta on pidettävä kirjaa ja laadittava loppuraportti, jossa esitetään koetoiminnan toteutus, seurantojen tulokset ja arvio menetelmän soveltuvuudesta. Lisäksi päätöksessä on määrätty, että poikkeuksellisista tilanteista on ilmoitettava viranomaiselle, ja että haittojen tai vaarojen ilmetessä toiminta on keskeytettävä.

Vaikka ympäristönsuojelulain 119 §:n mukainen ilmoitusmenettely on ollut muodollisesti oikea, päätöksenteossa olisi tullut arvioida, kuuluuko toiminnassa käytettävä fermentoitu puhdistamoliete lannoitelain mukaisiin hyväksytyihin käsittelymenetelmiin. Mikäli käytetty menetelmä ei ole hyväksytty, toiminnanharjoittajalla on velvollisuus hakea erillinen lupa Ruokavirastolta ennen valmisteen levittämistä ympäristöön.

Lannoitelain 18 § mahdollistaa poikkeusluvan myöntämisen tutkimus- ja kehitystarkoituksiin tehtäviin kokeisiin, jotka suoritetaan muualla kuin tutkimuslaitoksissa. Jatkossa vastaavissa tapauksissa on suositeltavaa sisällyttää arvio lannoitelain 18 §:n soveltuvuudesta päätöksen perusteluihin ja tarvittaessa ohjata toiminnanharjoittajaa hakemaan lupa Ruokavirastolta.

Päätöksessä annetut määräykset fermentointialtaan rakenteesta, sijoittelusta ja käytöstä ovat olleet yleisluonteisia, eikä niissä ole erikseen viitattu nitraattiasetuksen yksityiskohtaisiin vaatimuksiin. Fermentointi kuitenkin tapahtuu suljetussa, tiivistetyssä altaassa, mikä osaltaan tukee ravinteiden hallintaa ja ympäristönsuojelua. Toiminnassa myös huomioidaan vesistöjen suojavyöhykkeet ja päätöksessä on kielletty käsitellyn lietteen levittäminen pohjavesialueelle.

Vaikka päätöksessä ei ole erikseen viitattu nitraattiasetukseen, määräysten tarkoituksena on ollut varmistaa ympäristönsuojelun kannalta turvallinen toteutus. Viranomaisvalvonta seuraa toiminnan toteutusta asetuksen tavoitteiden mukaisesti.

Tampereen kaupungin seudullinen terveydensuojelu on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Ruokavirasto on vastineessaan yhtynyt ELY-keskuksen näkemykseen lannoitelain 18 §:n mukaisesta koetoimintaluvan tarpeesta. Toimija ei ole hakenut toiminnalle kyseistä lupaa Ruokavirastolta.

Pälkäneen kunnalle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

PajuCNielu Oy (yhtiö) on vastineessaan todennut muun ohella seuraavaa:

Yhtiö on vastineessaan vaatinut ensisijaisesti, että hallinto-oikeus jättää Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valituksen tutkimatta, koska valituskelpoista päätöstä ei ole ollut ja valitus on myöhässä.

Toissijaisesti yhtiö on vaatinut, mikäli valitus tutkitaan, se hylätään perusteettomana, hallinto-oikeuden välipäätös 18.8.2025 täytäntöönpanon kieltämisestä kumotaan ja hallinto-oikeus ottaa kantaa kunnan 30 päivän määräajan oikeusvaikutuksiin, ELY-keskuksen valitusoikeuden puuttumiseen ja valituksen myöhästymiseen sekä kieltopäätöksen perustelujen riittävyteen.

ELY-keskuksen valitus ja hallinto-oikeuden välipäätös perustuvat virheellisiin ja lakiin perustumattomiin tulkintoihin. Viranomaistoiminnassa on tältä osin rikottu hallintolain keskeisiä periaatteita.

Ilmoitus on jätetty 9.4.2025, ei 16.5.2025. Koetoimintailmoituksen käsittelyaika ympäristönsuojelulain 31 §:n mukaan on 30 päivää, ja määräaika on päättynyt 9.5.2025. Kunnan päätös on annettu vasta 26.6.2025. Koska viranomaisen ei ole reagoinut määräajassa, toiminta on voitu aloittaa ilmoituksen mukaisesti ilman erillistä päätöstä. Myöhässä annettu päätös ei sido ilmoituksen tekijää. Kun toiminta katsotaan hyväksytyksi ilman päätöstä, valituskelpoista hallintopäätöstä ei synny. Näin ollen ELY-keskuksella ei ole ollut muutoksenhakuoikeutta. Tästä huolimatta hallinto-oikeus on ottanut asian tutkittavaksi ilman perusteluja.

Hallinto-oikeus on kieltänyt koetoiminnan ennen sen aloittamista ilman näyttöä välittömästä vaarasta. Ympäristönsuojelulain 175–182 §:n mukaan kieltäminen edellyttää selvitystä välittömästä vakavasta vaarasta. Hallintolain 45 §:ssä edellytetään perusteluja; pelkkä toteamus ”on ilmennyt aiheutta” ei täytä vaatimusta. Päätös on siten perusteeton, mielivaltainen ja menettelyllisesti virheellinen. Lisäksi välipäätöstä ei ole mainittu hallinto-oikeuden myöhemmässä lausuntopyynnössä (19.9.2025), mikä vahvistaa päätöksen ongelmallisuuden.

ELY-keskus on katsonut, että koetoimintailmoitus olisi tullut kuuluttaa. Ympäristönsuojelulain 31 § ei kuitenkaan sisällä kuulutusvelvoitetta ilmoitusmenettelyssä. Vaatimus ylittää lain vaatimukset. Kyse on 10 m³ suljetun laitteiston fermentointikokeesta, joka on selvästi koetoimintaa eikä

ympäristöluvanvaraista ammattimaista toimintaa. ELY-keskuksen esittämät vaatimukset ovat ylimitoitettuja.

ELY-keskus on vaatinut lupaa lannoitelain 18 §:n perusteella. Puhdistamoliete kuuluu lannoiteasetuksen ainesosaluokkaan 10, jossa hyväksytyiksi menetelmiksi on merkitty muun muassa happokäsittely. Asetus ei rajaa sallittua happotyyppejä, joten myös biologinen maitohappokäyminen täyttää ehdot. Ruokaviraston tulkinta rajoittamisesta vain kemiallisiin happoihin on perusteeton. Biologinen menetelmä saavuttaa saman hygienisointivaikutuksen ilman kemiallisten happojen riskejä, mikä on suhteellisuusperiaatteen mukaista.

Viranomaisten menettelyssä on rikottu hallintolain 6 §:n periaatteita: objektiivisuus ja puolueettomuus, suhteellisuus, tarkoitussidonnaisuus, johdonmukaisuus ja oikeusvarmuus. Lisäksi hallinto-oikeuden välipäätöksessä ei ole noudatettu hallintolain 45 §:n perusteluvelvollisuutta.

Valittaja on vastaselityksessään pitäytynyt valituksessa esittämäänsä ja todennut muun ohella seuraavaa:

Muutosta haetaan hallintopäätökseen, ei ilmoitukseen. Päätös on annettu tiedoksi 26.6.2025. Päätöstä koskeva kuulutus on julkaistu Pälkäneen kunnan verkkosivuilla 26.6.2025. Kuulutuksen mukaan valitusaika päätöksestä on päättynyt 3.8.2025.

Ilmoituksenmukaisen toiminnan ympäristöluvanvaraisuus ja sen myötä kokeellista toimintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus olisi tullut perustella päätöksessä kattavammin. Mikäli kyseessä ei ole jätteen ammattimainen ja laitosmainen käsittely, asia on käsitelty virheellisesti ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaisena koetoimintana. ELY-keskus on kyseenalaistanut Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaoston lausunnossa esitetyt tulkinnat ammattimaisesta tai laitospäätöksestä sekä ilmoitusmenettelyn soveltamisalasta. Päätöksen perusteluista ei ilmene, että päätösharkinnassa toiminnan on katsottu olevan ympäristöluvanvaraista / ei luvan varaista tai millä perusteilla toiminnalle on myönnetty ympäristönsuojelulain 31 §:n mukainen poikkeus luvanvaraisuudesta toiminnan koeluonteisuuden perusteella. Päätös on annettu epäjohdonmukaisen harkinnan perusteella.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää PajuCNielu Oy:n vaatimuksen Pirkanmaan ELY-keskuksen valituksen tutkimatta jättämisestä.
2. Hallinto-oikeus ei tutki PajuCNielu Oy:n vaatimuksia, jotka liittyvät hallinto-oikeuden antaman välipäätöksen lainmukaisuuteen.
3. Hallinto-oikeus hyväksyy valituksen. Edellytyksiä PajuCNielu Oy:n koetoimintailmoituksen hyväksymiselle ei ole ollut. Päätös tulisi näin ollen kumota. Koska ympäristötarkastajan päätöksessä tarkoitettua toimintaa varten

määrätty ajanjakso on kuitenkin jo päättynyt, enempi lausuminen asiassa raukeaa.

Perustelut

1. Vaatimus valituksen tutkimatta jättämisestä

Ilmoituksen tekijä on hallinto-oikeudelle antamassaan vastineessa vaatinut, että Pirkanmaan ELY-keskuksen valitus jätetään tutkimatta, koska valituskelpoista päätöstä ei ole ollut ja valitus on tullut vireille myöhässä. Ilmoituksen tekijä on todennut, että toiminta on voitu aloittaa ilmoituksen mukaisesti ilman erillistä päätöstä, koska viranomainen ei ollut reagoinut ilmoituksen tekemisestä laskettuna 30 vuorokauden määräajassa. Myöhässä annettu päätös ei sido ilmoituksen tekijää eikä valituskelpoista hallintopäätöstä ole tehty.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta.

Ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan saman lain 31 §:ssä tarkoitetusta koeluonteisesta toiminnasta on tehtävä ilmoitus sähköisesti lupaviranomaiselle viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista.

Hallinto-oikeus toteaa, että ilmoituksen tekijä voi ympäristönsuojelulain 119 § huomioon ottaen omalla vastuullaan aloittaa toiminnan 30 vuorokautta ilmoituksen tekemisestä ilmoituksen mukaisesti, vaikka asiassa ei olisi siihen mennessä tehty päätöstä ilmoituksen johdosta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että asiassa ei tämän määräajan jälkeen tulisi tehdä päätöstä. Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaan viranomaisen on koetoimintailmoituksen johdosta annettava päätös.

Ympäristönsuojelulain 190 §:n 1 momentin mukaan ympäristönsuojelulain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalainen päätös on ilmoitusasian käsittelyn päättävä ja asiaratkaisun sisältävä päätös. Siten se on myös valituskelpoinen.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 13 §:n 2 momentin mukaan valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hallinto-oikeus toteaa, että valitusaika lasketaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 13 §:n 2 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä koskeva kuulutus on julkaistu Pälkäneen kunnan verkkosivuilla 26.6.2025. Kuulutuksen mukaan valitusaika päätöksestä on päättynyt 3.8.2025. Valitus on tullut vireille hallinto-oikeudessa 28.7.2025. Näin ollen valitus on tullut vireille hallinto-oikeuteen ajoissa.

Edellä mainituin perustein hallinto-oikeus katsoo, että valitusta ei ole jätettävä tutkimatta PajuCNielu Oy:n vastineessaan esittämillä perusteilla.

2. Välipäätöstä koskevien vaatimusten tutkimatta jättäminen

Ympäristönsuojelulain 201 §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden päätöksestä täytäntöönpanoa koskevassa asiassa voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä. Hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa muuttaa antamaansa välipäätöstä. Näin ollen yhtiön vaatimukset on tältä osin jätettävä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin mukaisesti tutkimatta hallinto-oikeudessa.

3. Pääasia

Asiassa on hallinto-oikeudessa ELY-keskuksen valituksessaan esittämien seikkojen johdosta arvioitavana koeluonteista toimintaa koskevan ilmoituspäätöksen lainmukaisuus. ELY-keskus on vaatinut päätöksen kumoamista muun ohella ilmoituksen tiedoissa, päätöksen määräyksissä ja perusteluissa sekä kuulemismenettelyssä ilmenneiden puutteellisuuksien takia.

Kysymyksessä on ilmoitus koeluonteisesta toiminnasta kiinteistöllä Kotivainio 635-408-1-8, Pälkäneen kunnassa. Toiminnan tarkoituksena on testata puhdistamolietteen (10 m³) hygienisointia maitohappokäymisen avulla vuoden 2025 toukokuusta lähtien saman vuoden joulukuuhun saakka. Toiminnan kuvauksen perusteella toiminnassa on tämän lisäksi kyse myös koeviljelystä, jossa verrataan käsittelemättömän naudan lietteen (5 m³) ja kokeillisesti käsitellyn puhdistamolietteen soveltuvuutta energiapajun ja haavan lannoitukseen. Ilmoituksen täydennyksessä on esitetty, mistä paikoista puhdistamolietettä, lietelantaa ja sokeripitoista ainetta aiotaan pyytää. Lietelantaa ei fermentoida, vaan se levitetään sellaisenaan. Fermentointi tapahtuu suljetussa altaassa. Altaaseen tehdään kaivinkoneella noin yhden metrin korkuiset reunat pellon mullasta. Altaan pohjalle ja reunoille tulee aumamuovi, joka laitetaan myös fermentoitavien ainesten päälle ja jonka painoksi asetetaan vesiletkeä. Levitysalue on rajattu noin 1–1,5 hehtaarin kokoiseksi. Karttatarkastelun perusteella toiminta-alueen lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 50–100 metrin etäisyydellä.

Ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin mukaan ympäristölupaa ei tarvita koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla uutta tekniikkaa, raaka- tai polttoainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta taikka käsitellä jätettä laitos- tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi. Tällaisesta toiminnasta tehtävästä ilmoituksesta säädetään 119 §:ssä. Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos koeluonteisesta toiminnasta saattaa aiheutua 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus, toimintaan on kuitenkin oltava ympäristölupa.

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 1 (*direktiivilaitos*) ja taulukossa 2, on oltava lupa (*ympäristölupa*). Saman

pykälän 2 momentin 1 ja 3 kohtien mukaan ympäristölupa on oltava toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta ja toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on 119 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen johdosta annettava päätös. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (ympäristönsuojeluasetus) 24 §:n 1 momentin mukaan ympäristönsuojelulain 119 §:ssä tarkoitettusta ilmoituksesta on käytävä ilmi: 1) ilmoittajan yksilöinti- ja yhteystiedot; 2) toiminnan sijainti; 3) työn, toimenpiteen tai tapahtuman laatu, kesto ja laajuus; 4) arvioidut tiedot päästöistä; 5) suunnitellut ympäristönsuojelutoimet; 6) toiminnan vaikutukset ympäristöön; 7) tiedot toimintaa koskevista luvista sekä viranomaisten antamista lausunnoista.

Ympäristönsuojeluasetuksen 26 §:n mukaan ilmoituksen johdosta annettavasta päätöksestä on käytävä ilmi ainakin: 1) ilmoittajan yksilöinti- ja yhteystiedot; 2) toiminnan sijainti; 3) toiminnan kuvaus ja ilmoitetut ympäristönsuojelutoimet; 4) arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön ja selvitykset ympäristöhaitoista; 5) lausunnot ja asianosaisten kuuleminen; 6) tarpeelliset määräykset tai toimintaa koskeva kieltä ja niiden perustelut ja sovelletut säännökset.

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Saman pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Hallintolain 44 §:n 3 kohdan mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu.

Valituksenalaisessa päätöksessä asia on käsitelty ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaisena ilmoituksena koeluonteisesta jätteenkäsittelystä kiinteistöllä 635-408-1-8. Asian käsittely ympäristönsuojelulain 31 §:n mukaisena koetoimintailmoituksena edellyttää, että toiminta on ympäristönsuojelulain nojalla luvanvaraista laitos- tai ammattimaista jätteenkäsittelyä, josta ei kuitenkaan aiheudu ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentissa tarkoitettua, ympäristöluvan tarpeen aiheuttavaa seurausta.

Nyt kyseessä olevassa asiassa on jäänyt ilmoituksen, sen täydennysten ja valituksenalaisen päätöksen perusteella osin epäselväksi ilmoituksessa tarkoitettun hygienisointimenetelmän käytännön toteutus. Tehtävistä rakenteista ei ole esitetty piirroksia eikä toiminnan tarkka sijainti kiinteistöllä

ilmene asiakirjoista. Tiedot päästöistä ja toiminnan vaikutuksista ympäristöön muun muassa mahdollisten vesistö- ja hajuhaittojen osalta ovat puutteellisia muun ohella siitä syystä, että asiassa ei ole ilmoitusasiaa ratkaistaessa ollut varmuudella tiedossa, mistä käytettävät materiaalit hankitaan ja millaista tämä materiaali siten tulee laadultaan tarkemmin olemaan. Asiaa ei siten ole selvitetty eikä asiassa ole esitetty selvitystä hallintolain 31 §:ssä tarkoitettua riittävällä tavoin. Asiakirjoista tai valituksenalaisesta päätöksestä ei myöskään yksiselitteisesti ilmene, sisältyykö myös koeviljely koitoimintaan ja mikä on naudan lannan merkitys toiminnassa. Näin ollen asiassa ei ole hallintolain 44 §:n mukaisesti selvää, mihin ilmoituksen tekijä on päätöksen perusteella varsinaisesti oikeutettu tai velvoitettu. Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole tarkasteltu eikä myöskään perusteltu, onko toimintaa pidetty ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentissa viitatus laitosluekkelon mukaisena laitos- tai ammattimaisena jätteenkäsittelynä ja jos näin on, millä perusteilla näin on katsottu. Kuten edellä on todettu, toiminnan ympäristöluvanvaraisuus on ympäristönsuojelulain 31 §:n mukaan edellytys sille, että ilmoitus ylipäätään voidaan käsitellä 119 §:n mukaisena asiana. Hallinto-oikeus katsoo, että edellä esitettyjen selvitysten puutteellisuuksien vuoksi valituksenalaisessa päätöksessä ei ole voitukaan riittävällä tavalla arvioida, voidaanko asia käsitellä koitoimintailmoituksena ja toisaalta saattaako toiminnasta aiheutua sellaista ympäristön pilaantumisen vaaraa, jota tarkoitetaan lain 27 §:n 2 momentissa, ja jolloin asia on lain mukaan käsiteltävä saman lainkohdan mukaisena ympäristölupa-asiana.

Valituksessa on lisäksi esitetty, että ilmoituksesta kuuleminen on ollut asiassa puutteellista. Päätöksen mukaan ilmoitusta ei ole kuulutettu eikä siitä ole kuultu muita tahoja. Ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaan edellä 119 §:n mukaisen ilmoituksen vireilläolosta on ilmoitettava ja asianosaisia on kuultava siten kuin hallintolaissa säädetään, jos ilmoitettu toiminta saattaa olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin. Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa saatujen tietojen, esimerkiksi mahdollisen lannoitelain mukaisen luvan tarve, mahdolliset vaikutukset vesiin ja toiminnan sijoittuminen lähelle asuinkiinteistöjä, perusteella ilmoituksesta kuuleminen ei ole ollut valituksenalaisessa päätöksessä esitetyin tavoin tarpeetonta. Siten kuuleminen ei ole täyttänyt ympäristönsuojelulain 121 §:n vaatimuksia. Näin ollen myös asian selvittäminen ja kuulemismenettely ovat olleet näiltäkin osin puutteellisia.

Edellä mainituin perustein hallinto-oikeus katsoo, että päätös olisi tullut kumota. Koska toiminnanharjoittajan ilmoituksen mukainen ja ympäristötarkastajan päätöksessä määrätty ajanjakso on kuitenkin jo päättynyt, lausuminen asiasta enemmälti raukeaa eikä asiaa ole syytä palauttaa uudelleen käsiteltäväksi.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Pälkäneen kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **29.7.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Laura Portin sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Heidi Laakso

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Lupa- ja valvontavirasto / valvontaviranomainen
Jäljennös maksutta	PajuCNielu Oy
	Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
	Pälkäneen kunnan terveydensuojeluviranomainen
	Pälkäneen kunnanhallitus
	Lupa- ja valvontavirasto / lupaviranomainen
	Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ #